

1° kerstdag 2014 - Met de herders verder kijken

In de afgelopen weken hebben we geoefend in het verderkijken.

Nee, niet met een verrekijker, daarmee haal je vooral wat je wilt zien naar je toe, wordt het duidelijker.

Maar daarmee zien we niet we kijken met de wachter, met Johannes, met Jesaja, Maria.

Wat zagen zij? Was het een blik vooruit? Kijken zij verder? Zien zij een spoor van toekomst, een spoor van vrede voor alle mensen? Maar waar loopt dat spoor?

Hoe ontdekken we dat? Met Kerst?

Omringd door de kerstsfeer met muziek, lichtjes, gezellig samenzijn – wijst dat alles ons de weg naar die toekomst?

Of moeten we het inderdaad van de herders hebben?

Kunnen we met de herders dat spoor naar de toekomst vinden?

Net zoals die jongen, die op zoek ging naar de betekenis van het Kerstfeest?

Hij had het Kerstverhaal gehoord in de Kerstnacht, en op Eerste Kerstdag hadden ze op straat de oude kerstliederen gezongen; ze hadden de kaarsjes aangestoken bij de kerstboom, en zijn vader had een prachtig kerstverhaal gelezen, terwijl zijn moeder dampende chocolademelk uitdeelde.

Maar toen het weer voorbij was, kon die jongen het Kerstfeest niet vergeten. En omdat hij nieuwsgierig was, ging hij het vragen aan de mensen in het kleine dorp waar hij woonde: waar is het Kerstfeest gebleven? De eerste

bij wie hij kwam, een boer, begon hard te lachen:
Domme jongen, het Kerstfeest kán niet blijven, dat is
maar voor een paar dagen, ik moet nu weer hooi halen
voor de koeien en de stal uitmesten en melken.

En de koopman zei:

Voor zulke vragen heb ik geen tijd, het was al duur
genoeg, ik moet nu weer wat geld verdienen.

De cafébaas, die alle kerstversieringen net had
opgeruimd zei: Ik ben blij dat het weer gedaan is, want
het is een heel gedoe elk jaar.

En de soldaat wilde helemaal niet naar hem luisteren,
want hij moest nodig weer schietoefeningen doen om
klaar te zijn als de vijand mocht komen. De jongen werd
er moedeloos van.

Eerlijk gezegd kan ik dat wel een beetje begrijpen. Ik heb
me laatst eens afgevraagd: hoe vaak zou ik nu al Kerst
gevierd hebben? Als ik de eerste paar jaar niet meereken,
want toen was ik te klein om het te kunnen begrijpen, dan
kom ik toch al aardig in de buurt van de vijftig keer. Er
zitten hier ongetwijfeld mensen die nog hoger uitkomen,
wel zestig, zeventig keer, en de alleroudsten in onze
kring hebben zelfs de 90 keer gepasseerd. Maar hebben
ál die kerstfeesten ook iets veranderd? Is Nederland
christelijker geworden, de wereld vrediger, en zijn de
mensen liefdevoller en zachter dan jaren geleden?

Ik zou dat niet durven beweren.

Kerst lijkt een mooi moment, een paar bijzondere dagen
in de sleur van het leven, meer niet.

Ja, zo lijkt het zelfs geweest te zijn bij de herders uit het

kerstverhaal.

Even plotseling als ze het evangelie zijn binnengelopen gaan ze weer weg, en we horen niets meer van hen.

“De herders gingen terug,” staat er. Terug naar hun kudden, terug naar hun harde leven, want het herdersleven wás zwaar. Ze bleven niet hangen in de stal. Ze gingen niet mee met Jozef en Maria en het Kind naar Egypte, of later naar Nazareth.

En bij de eerste discipelen zaten geen herders – ach, misschien waren ze toen al gestorven, want het harde buitenleven vroeg veel van hun lichaam.

Is er wel iets veranderd door het kind dat ze hadden mogen zien?

En hoe ging het verder met die jongen die wilde weten waar het kerstfeest was gebleven?

Uiteindelijk kwam hij bij het laatste huis van het dorp.

Veel verwachtte hij niet meer, want dat was eigenlijk maar een krotje, waar een oude vrouw woonde, die stijf stond van de reumatiek. Maar toen hij wilde aankloppen, bleef hij opeens staan. Uit het huisje kwam een oude stem en die zóng.

Het was een lied over het Kind, dat geboren werd voor de mensen. Stil stond hij te luisteren en toen keerde hij blij om.

Hij wist waar het kerstfeest gebleven was: in het hart van die arme vrouw.

En zó horen we het ook over de herders. Ze gingen terug naar hun dagelijks werk, de vaste dingen van elke dag. Maar ondertussen loofden en prezen ze God.

Dat was voor herders iets bijzonders. Herders stonden bekend als ruw, wreed volk. Het buitenleven had hen hard gemaakt. Ze stonden ook bekend als praatjesmakers, niet altijd even betrouwbaar. Maar nu zingen ze voor God.

De wéreld was niet veranderd, hun werk en hun moeiten waren niet veranderd, maar zij waren veranderd.

Want als we op zoek gaan naar het effect van het Kerstfeest, dan moeten we dat niet in de eerste plaats zoeken in allerlei grote dingen.

Het kerstfeest begint bij mensen, die zich hebben laten raken in hun hart. Herders gaan zingen, een arme vrouw vergeet haar eigen armoede als ze denkt aan het Kind, dat voor ons werd geboren.

Want dat is wat wij vieren:

zó groot is Gods liefde voor ons, dat Hij klein wordt in het kind dat in een voerbak ligt.

Misschien is het kerstfeest wel een zoekopdracht. Dat heeft die jongen uit dat verhaal goed begrepen. Toen hij gevoeld had hoe mooi het Kerstfeest was, ging hij op zoek waar het was gebleven.

En de herders hadden het ook begrepen. Ze gingen op zoek naar het kind, waar de engel over had gesproken. En zo vonden ze het Kind. mochten ze het gaan zien.

Vier weken hebben wij naar dit feest toegeleefd.

Met de verderkijzers. Met Jesaja, die de droom van het vredesrijk aan de mensen verteld, met Johannes die al naar Jezus wijst, met de wachter, die op de uitkijk staat.

En met de herders gaan we verder.

Met de herder gaan we op zoek naar het kind. Niet op dezelfde manier als de herders, want die mochten Jezus zélf met hun eigen ogen zien. Hun Kerstboodschap is ook anders dan de onze. Wij krijgen veel meer te horen, wij krijgen te horen wat dit kind gaat doen en hoe het verder is gegaan met Hem. Wij horen over héél zijn weg op aarde.

De afgelopen hebben we de verhalen gehoord van de verderkijzers. Steeds meer kwam Kerst in beeld.

Dat we na deze dagen ook in de verte blijven kijken.

Want de herders maken duidelijk dat er meer te zien is.

Wie daar een glimp van opvangt, raakt nooit uitgekeken, blijft verderkijken.

ds. Hillegonda Ploeger

Gereformeerde Kerk, Loosdrecht